

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 "

Helyben háshoz hozva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszaszámán
 vagy megőrsésére nem vállalkozik.

Előzetesek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Póthatáridők a vasuti szállításnál.

A miniszter válasza a kereskedők panaszaira.

A kereskedők érdeke megköveleli, hogy a feladott áruikat, vagy a részükre érkező árukat mielőbb megkapják s az üzletet ez által gyorsan és akadály nélkül bonyolíthatassák le.

A kereskedők az utóbbi időben azt tapasztalják, hogy a magyar államvasutak gyakran folyamodnak ahhoz a különben megengedett, de a gyors forgalmat és ez által a kereskedők érdekeit közelről érdeklő módhoz, hogy a szállítási időt póthatáridővel kitolják.

A nagyváradai állomást illetőleg is többször igénybe vette a vasut ezt az intézkedést, ami arra indította a kereskedőket, hogy sérelmeiket a nagyváradai kereskedelmi és iparkamarában is szóvá tegyék. A kamara e tárgyban felterjesztést intézett a kereskedelmi kormányhoz, amelyben kellőleg megindokolta a kereskedők panaszát.

A miniszter válasza most érkezett meg a kamarához, amelyből kereskedőink meggyőződhetnek, hogy a póthatáridők elrendelését a viszonyokban rejlő kényszerítő okok oktroálják rá a máv. vezetőségeire.

De látható a kereskedelmi miniszter leiratából az is, hogy igyekeznek a bajokat orvosolni, továbbá, hogy a nagyváradai vasutállomás nagyarányú kibővítése tervbe van véve s a következő pár év alatt vasutállomásunk alapos átalakításon megy keresztül.

A miniszteri leirat bevezető részében az államvasutaknak azon kétségtelen jogát mutatja ki, hogy póthatáridőket rendelhet el s hogy a nagyváradai vasut állomáson rendkívüli forgalmi viszonyok forognak fenn s árutorlódások okozzák a bajt.

Majd így folytatja a miniszter:

Nagyvárad állomás áruforgalmi berendezéseinek elégtelensége nem kerülte ki a magyar királyi államvasutak igazgatóságának figyelmét s a nevezett igazgatóság nem is mulasztotta el a kellő intézkedések megtételét a berendezések megfelelő fejlesztésére.

Ennek érdekében kidolgozta annak idején az igazgatóság Nagyvárad állomás bővítésének részletes tervműveletét, a mely szerint a

bővítés teljes kerete 3,084,000 korona költséget igényel. A bővítési munkálatokra eddig 1,607,200 korona fordítottat és a folytatógos bővítésre az 1912. évi költségelirányzatba 200,000 korona vétetett fel. A további költség előteremtéséről a jövő évek költségvetésében gyors egymásutánban fogok gondoskodni.

Miután 1912. évben tervezett munkák szervesen kiegészítik a korábbi években végrehajtott bővítéseket és nagyban fogják emelni ez állomás teljesítő képességét, előreláthatólag elesik annak szüksége, hogy ott jövőben póthatáridők állapíttassanak meg.

Addig azonban, míg úgy a nevezett állomáson, mint a m. kir. államvasutak többi állomásain a fuvarozási eszközök, ugymint tároló helyiségek, vágányzatok stb. az utóbbi években lökészerűen megnövekedett áruforgalom arányának megfelelőleg nem fejlesztettek, míg a fuvarozási eszközöknek az áruforgalommal arányban nem áll teljesítőképesége miatt szállítási késedelmek elkerülhetetlenül bekövetkezhetnek, a forgó viszonyok kellő mérlegelésével a mutatkozó szükséghez képest eddig megállapított póthatáridők a rendkívüli forgalmi viszonyok megszünte előtt egyrészt érvényen kívül nem helyezhetők, másrészt nem tagadható meg a m. kir. államvasutaktól jövőre nézve sem, hogy az elháríthatatlanul bekövetkező szállítási késedelmek következményei ellen a törvényes szabályokban gyökerező jogok érvényesítésével védekezhessék.

Figyelembeveendő egyébként, hogy a póthatáridő megállapítása egyáltalában nem jelenti azt, hogy annak folytán az áruk szállításánál általában hosszabb idők vétetnek igénybe, hanem csakis arról lehet szó, hogy oly esetekben, amikor a forgalom rendességének fenntartása érdekében kifejtett minden igyekezet mellett is egyes szállítmányoknál késedelmek fordulnak elő s ezen késedelmekért a vasutak ne terheltesenek kártérítési kötelezettséggel, illetőleg, hogy a vasutak a póthatáridőnek megfelelő késedelmek után a kártérítési kötelezettség alól mentesíttessenek.

Megnyugtatom továbbá a kamarát arra nézve is, hogy a vasutak által megállapított póthatáridők jóváhagyásánál kellő szigorral járok el. Mihez képest a vasutak csak oly esetekben nyerik el jóváhagyásomat, melyekben intézkedésük tételének szükségét a legbehatóbban megindokolják.

Hogy a póthatáridők megállapítása tekintetében a magyar vasutakon nincsenek kivételes állapotok, vagyis hogy a hazai vasutak a póthatáridők megállapításánál az az a törvényes

szabályokban gyökerező jog gyakorlását nem terjesztik ki különleges mértékben, elégségesnek tartom, ha arra utalok, hogy nemcsak a magyar királyi államvasutakon, hanem a jobban felszerelt császári királyi osztrák államvasutakon is még nagyobb számban állapítottak meg póthatáridőket, amellyel, hogy több más áruforgalmi korlátozás is (tekbőrfelemelés, rakodási idő leszállítás, árufelvétel beszüntetés stb.) szintén érvényesítették.

Az az állítás, hogy Nagyváradon délután 5 óra után árukat már nem lehetne feladni, a tényállásnak az államvasutak igazgatóságától vett jelentés szerint nem felel meg. Hanem a tényleges állapot az, hogy Nagyváradon is, éppen úgy, mint más helyeken, ahol a szállítók végzik a helyi fuvarozást, a szállítók akként jártak el, hogy az egész nap folyamán gyűjtött árukkal rendszerint csak este 5 óra után küldik ki a pályaudvarra fuvarszekereiket s ez időben a nap többi időszakával szemben annyi árut adnak fel, hogy bár az átvétel három mérlegen is végeztetik, az átvétel a hivatalos órák alatt este 6 óráig nem tejezhető be, hanem este 7 órán túl is tart.

Nagyon természetes, hogy az ekként késő délutáni órákban, sőt hivatalos órák letelte után beszoigáltatott áruk elszámolása aznap már nem igényelhető, a felvételi elismervények kiszolgáltatása is ennél fogva csak másnap történhetik.

Ha az ottani kereskedők súlyt helyeznek arra, hogy a felvételi elismervényeket még ugyanaznap megkaphassák, amelyen a küldeményt a szállítónak a vasutra való kifuvározás végett átadják, első sorban a szállítónál kell odabátniok, hogy azok a küldeményeket ne este 5 óra után, hanem kellő időben s ne torlódvá, hanem a nap folyamán elosztva fuvarozzák ki.

Felkérem ennél fogva a kamarát, hogy a panaszkozó kereskedőket saját érdekeik szem előtt tartására figyelmeztetni sziveskedjék.

Budapest, 1912. január hó 13.

Boöthy.

A véderőjavaslat sorsa. Az appropriációs törvényjavaslatot ma kezdi tárgyalni a képviselőház s azután még néhány kisebb javaslat kerül napirendre. Hogy a véderőreform tárgyalását mikor kezdik meg, az iránt még teljes a tájékozatlanság a képviselőházban. Návay Lajos, a képviselőház elnöke, akit ez irányban megkérdeztünk, így nyilatkozott:

— E tárgyban még nem érintkeztem a miniszterelnökkel és így nem tudom, hogy

Veiszlovits Adolf és Fia

cég „Concordia Entreprise des Pompes Funébres“ Első nagyváradai temetkezési vállalatával és márvány művek gyárával Rákóczi-ut 13. sz. a. épült házába (a régi Apolló épülettel szemben) ÁTKÖLTÖZÖTT.

Az 1858. év óta fennálló vállalat jóakaratu pártfogását és támogatását új otthonában is kéri kiváló tisztelettel Veiszlovits Lajos.

mikor tűzzük napirendre a véderőjavaslatokat.

Az ellenzék azonban minden előkészületet megtesz, hogy ne érje váratlanul a véderővita. Justh Gyula ma délutánra az Országos Kaszinó külön termébe hívta meg a vitarendező bizottság összes tagjait.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 18.

Elnök **Náway** Lajos.

Az elnöki előterjesztések során bemutatott Győrvármegye átirata a tisztviselők fizetésrendezése, Hajdúvármegye átirata a drágasági viszonyok megszüntetése és Sopronvármegye átirata a városi törvény megalkotása tárgyában.

Az átiratok a kérvényi bizottsághoz utasítottak.

Elnök jelenti, hogy Apponyi Albert gróf sürgős interpellációt jegyzett be a legutóbbi esküdtszéki tárgyaláson az egyik vádlottnak oldalfegyverrel való megjelenése tárgyában, a melynek előterjesztésére a napirend letárgyalása után tér át a Ház. Hegedüs Loránd terjesztette be még a pénzügyi bizottság jelentését, amely a szombati ülés napirendjére tüzetett ki. Ezután áttért a Ház a Montenegróval kötött

kereskedelmi és hajózási szerződés

megkötésének részletes tárgyalására.

Mezősy Béla röviden kíván csak foglalkozni a javaslattal s azt a kijelentést teszi, hogy a földmivelésügyi kormány helyzete a legnehezebb s éppen ezért vétkes könnyelműség volna pártpolitikai szempontból bírálni ezt a javaslatot. Tisza István gróf egy alkalommal azt mondta, hogy nagyon szerencsétlen külpolitika az, amely az ország megkárosításával köt szerződéseket.

A jelen szerződés politikai érdeket szolgál s ha ezt az áldozatot meghoztuk Montenegróval szemben, akkor bizonyos ellenértéket talán mi is követelhetünk. Szükkeblűnek nem szabad lennünk a kisebb balkán államokkal szemben, de viszont a mi érdekeinket sem szabad kockáztatni. A földmivelésügyi miniszter tegnapi beszédében kilátásba helyezte az önnálló vámterületnek 1917-ben leendő felállítását, sajnálja, hogy ezt későbbre kell vonnia éppen a többségnek az önnálló vámterülettel szemben elfoglalt álláspontja miatt. (Helyeslés a baloldalon) A javaslatot nem fogadja el.

Serényi Béla gróf válaszul Mezőssy beszédére s azt mondja, hogy nem akar abból a politikából élni, hogy elődeinek munkáját kisebbítse. Amit ő tesz, azt helyesnek tartja és vállalja értök a felelősséget. Kéri a Házat, hogy ne fujjuk fel ezt a jelentéktelen ügyet olyan nagy mumussá, mert ez a szerződés ezt igazán nem érdemli meg. Az ország érdekei egyáltalán nincsennek veszélyeztetve és nyugodt lélekkel ajánlja a javaslatot elfogadásra. (Eljenzés és helyeslés a jobboldalon)

Darányi Ignác rövid replikája után a Ház a javaslatot részleteiben is megszavazta.

Ezután napirendszerint következett a gazdasági és cseléd munkásokat segélyező pénztár kiegészítéséről szóló javaslatot.

Tirkner János előadó elfogadásra ajánlja a javaslatot s egyben már most bejelenti, hogy a részletes tárgyalás során két fontos indítványt fog benyújtani.

Beöthy László magáévá teszi az előadó fejtegetését s kijelenti, hogy a cséplésnél dolgozó munkások is e törvény intézkedései alá fognak vonatni.

Pető Sándor a javaslatot ugyan elfogadja de az ezzel kapcsolatban benyújtott határozati javaslatot nem fogadja el.

Apponyi Albert gróf a javaslatot jobb hiányában elfogadja. A gazdasági cseléd munkások helyzetének javítását kéri.

Fróf Serényi Béla miniszter azt kilátásba helyezi.

A javaslatot ezután általánosságban elfogadták.

Végül **Apponyi** Albert interpellált a Zsillinszky-fiúk ügyében, az egyik vádlott által a tárgyaló teremben viselt oldalfegyver miatt.

Székely Ferenc csak a lapokból értesült a dolog felől, de megfogja vizsgálni az ügyet és akkor jelentést tesz a Háznak.

Ülés vége 2 órakor.

Két pénzügyi beszámolója.

A Magyar Bank közgyűlése.

— *Gróf Almásy Imre Nagyváradon.* —

O ödik közgyűlést tartotta tegnap Nagyvárad egyik legszebben fejlődő fiatal pénzügyi intézete, a Magyar Bank. Ezen a közgyűlésen szerepelt először a bank új elnöke dr. gróf **Almásy** Imre. Almásy Imre a magyar arisztokráciának egyik legtehetségesebb és legmunkásabb tagja, akinek széles körökben rokonszenves egyénisége föltétlenül nagy nyereség a Magyar Bankra nézve. De nyereség Nagyvárad városára is ez a választás, mert így a Magyar Bank által Almásy grótot szorosabb és bensőbb kötelékek fogják fűzni Nagyváradhoz is.

Tegnapi beköszöntő beszédjével az új elnök egyszerre meghódította magának a részvénytársaság tagjait s a beszéde nyomán felhangzó lelkes taps és éljenzés a részvényesek érzéseinek legjobb tolmácsolója volt.

A közgyűlést a bank nagytermében tartották meg, a részvényesek nagy érdeklődése mellett. Jelen voltak:

Dr. gróf **Almásy** Imre, **Erős** Rezső, **Lukács** Géza, **Weinberger** Lajos, dr. **Kemény-Kurász** Ede, dr. **Adorján** Emil, **Parobek** Antal, **Kerekes** Elek, **Lessner** Alfréd, **Radó** Samu, **Brüder** Jenő, dr. **Krüger** Aladár, **Reményi** Vilmos, **Tatár** Zoltán, **Korbély** József, **Mihalik** Ferenc, **Márkely** János, **Rosenfeld** László, **Feldmann** Izidor, **Rákos** Vilmos, **Schönfeld** Mihály, **Mezey** Márton, **Máthé** István, **Papp** János, **Csete** József, **Cseprega** József, **Tarsoly** Ferenc, **Pásztor** Ede, **Sutari** Ferenc, **Poszpi** Géza, **Helty** József, **Kálmán** Sándor, **Grünwald** Jenő, **Lakatos** Ede, **Dobozy** György, **Skaczell** Odón, **Zboray** Gyula, **Major** Ferenc, **Révész** Sándor, **Szilády** Ernő, **Veress** Miklós, **Szággy** Sándor, **Tabéry** Armin, **Hertelendy** Géza, **Darvassy** Lajos, **Somlyó** M. **Hegedüs** Nándor, dr. **Erdős** Adolf, **Bobovszky** Lajos, **Radó** Dezső, **Peller** Ferenc, **Somogyi** Akos, **Szöke** András, **Szöke** József, dr. **Bárdos** Imre, **Révész** Jenő, **Beck** Albert, **Pajor** Kálmán, **Kovács** Kálmán, **Marton** Manó, **Weisz** Henrik, **Weimann** Béla, **Schlesinger** Fülöp, **Szabó** László, **Grosz** Ignác, **Kovács** Béla, **Bleyer** Kálmán, **Balogh** Kálmán, **Jancsó** Lajos, **Rosmann** Iszák.

A közgyűlés elején **Erős** Rezső igazgatósági elnök, az esztergomi káptalan jószágigazgatója üdvözölte a részvénytársaság új elnökét, dr. gróf **Almásy** Imrét. Hangsúlyozta, hogy a bank hosszabb ideig volt elnök nélkül, mert — ha szabad így szólania — magas igényeket támasztottak az új elnök személyét illetőleg. Ezeknek megfelelő kiváló egyéniséget gróf **Almásy** Imrében sikerült az intézet élére megnyerni. Igaz szeretettel és ragaszkodással üdvözli az új elnököt, kéri, ajándékozza meg bizalmával az intézetet és vezesse azt minél szebb sikerekre. (Eljenzés.)

Gróf **Almásy** Imre szép szavakkal mondott köszönetet a bizalomért, melyben őt részesítették. Ezt előlegezett bizalomnak tekintti

melyet igyekezni fog működésével igazolni. Örömmel fogadta el a meghívást erre a díszes állásra, melyben oly kiváló elődje volt, mint **Glac** Antal, személyes jó ismerőse. Elődje nyomdokain kíván haladni s biztosítja a részvénytársaságot, hogy ha reá bármikor, bármiben szükség lesz, támogatására bizony számíthatnak. Oajlja, hogy mindnyájuk közös vállvetett munkájával az intézet a virágzásnak egyre magasabb fokára emelkedjék. (Lelkes éljenzés.)

Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentését dr. **Krüger** Aladár igazgatósági jegyző olvasta fel; ugy ezeket, mint a mérleget, nyereség- és veszteség számlát tudomásul vették. Az igazgatóság jelentéséből közöljük a következőket:

Az 1911-iki üzletév első havában a pénzpiac helyzete általában jobbra fordult, úgy hogy teljes erővel fejleszthetjük összes üzletágainkat. A kereskedelem és ipar terén érezhető élenkebb lendületben vezető szerepet vitt Nagyvárad és annak környéke, ahol a vállalkozási kedv növekedése, a tőkének jóindulatu támogatása és a spekulációnak kevés kivétellel reális iránya, gazdasági életünkben egészséges és biztató haladás jeleit mutatja. Gazdasági viszonyaink szilárdságának meggyugtató jele az, hogy az elmúlt évben Nagyváradon és a megyében számottevő bukás nem fordult elő és fizetésképtelenségek is csak gyér számmal mutatkoztak.

A helyes bankpolitika elvénél fogva, hogy tudniillik saját tőkéinket gyarapítsuk, valamint üzletágaink nagymérvű emelkedése folytán igazgatóságunk 1911. évi április hó 12-én hozott határozatával 2500 darab 200 korona névértékű részvényt kibocsátását mozdította ki és ezzel alaptőkémet 1.500.000 koronáról kétmillió koronára emeltük fel. A részvényeket 208 koronás árfolyamon bocsátottuk ki, mely 200 korona az alaptőke, az ezen felüli összeg pedig a tartalékalap javára számoltatott el. Uj kibocsátású részvényeinket régi részvényeinkkel teljesen lejegyezték és a telemelt alaptőke 1911. évi június hó 30-áig egész összegében be is fizettetett, minél fogva ezen új részvények tulajdonosai az 1911. év II-ik félévének üzleti nyereségéből részesülnek.

Ambár szeptember hó óta az európai haborus hírek és bonyodalmak következtében a pénzpiacokon fokozatosan feszültség és nagymérvű tartózkodás állott be, mi hitel megszorításokkal nem éltünk, sőt alaptőkének és betétállományunk emelkedése folytán módunkban állott újabb üzletfeleket és összeköttetéseket szerezni.

Bejelentjük, hogy Biharvármegye 1911. év őszén tartott közgyűlésében elhatározta, hogy közpénzeit az 1912-ik évtől kezdődőleg a Magyar Bank részvénytársaságnál is elhelyezi. Nagyvárad város még 1910-ben hozott hasonló határozatot. Bejelentjük továbbá, hogy intézetünk három kisebb ingatlanát — tehát összes ingatlanainkat — az elmúlt év folyamán előnyös feltételek mellett eladtuk. Jelenítjük továbbá, hogy margittai fiókjunk működése minden tekintetben megfelel a hozzá fűzött várakozásoknak és az elmúlt évben is szép haszonnal működött.

Végül örömmel jelezük, hogy részvénytársaságunk elnökévé 1911. évi szeptember hó 21-ik napján tartott rendkívüli közgyűlésünkön gróf **Almásy** Imre urat választottuk meg, aki mint biharvármegyei nagybirtokos és a Berettyó vízszabályozó és ármentesítő társaság elnöke, közgazdasági életünknek már eddig is kimagasló tényezője volt.

Jelentésünk nem volna teljes, ha föl nem emlitenők, hogy az Ország Magyar Bank nagyváradai fiókintézete az elmúlt év során is úgy intéztünk, mint általában a helybeli piac iránt a legnagyobb előzékenységet és jóindulatot tanúsította.

Az intézet összforgalma volt az 1910. évben . . . K 142.270.483-46
Összforgalom az 1911. évben . . . 259.983.724-87

emelkedés: K 117.713.241-41

A felügyelő-bizottság jelentésének meghallgatása után kérjük a betérjesztett számadásokat jóváhagyni s az 1911. évre kitüntetett

184,154 korona 26 fillér

tiszta nyereséget a kereskedelmi törvény s az alapszabályok 41. szakaszának rendelkezése alapján az alábbiak szerint felosztani.

Határozza el a tisztelt közgyűlés, hogy: 1. a tartalékalapra az alapszabályszerű 10 százalék helyett 150,000 koronára való kiegészítésül 29,996 K; 2. az igazgatóság, felügyelő bizottság és vezérigazgató jutalékára 28,995 01 K; 3. osztalékul az 1911 ik üzletévre fizessünk 7500 drb részvény után 13 K át, (6 és fél százalék), 2500 drb részvény után 6 és fél K át, (6 és fél százalék) 113,750 K; 4. Jelenléti jegyek beváltása 1,500 K; 5. a nyugdíjalap gyarapítására 5,000 koronára való kiegészítésül 1,151 80 K; 6. a tisztviselők és szolga jutalékára 6,000 K; 7. Jótékony célra 500 K; összesen: 181,892 81 K; fennmaradó 2,257 45 K-t pedig vezessünk át az 1912-ik üzletévre.

Kérjük egyúttal határozatilag kimondani, hogy intézetünk főpénztáránál Nagyváradon és fiókunk pénztáránál Margittán, valamint Budapestben a Magyar Pénztézetek Központi Hitelbankja r.-t.-nál (V., Arany János-utca 24.) 1912. január hó 19-től kezdődőleg részvényeink V-ik 1—7500. számú részvényeit darabonként 13 koronával, a 7501—10000 részvény számig 5. számú részvényeit darabonként 6 és fél koronával váltjuk be.

Tisztelettel bejelentjük egyszersmint, hogy a felügyelő-bizottság megbízása lejár és a sorrend szerint kilépő husz bíráló tanácsos mandátuma megszűnt.

Mindezen állásokra méltóztassék a közgyűlésnek a választást, melyben a kilépők ismét választhatók, megejteni.

Ezzel befejezván az elmúlt évről szóló jelentésünket, van szerencsénk a felügyelő-bizottság által megvizsgált és mindenben helyesnek talált 1911-ik évi zárszámadásokat, nemkülönben a felügyelő bizottságnak a közgyűléshez intézett jelentését bemutatni és kérjük a t. közgyűlést, hogy előterjesztett indítványainkat elfogadni, a felügyelő bizottság jelentése alapján az 1911. évi vagyonmérleget megállapítani s úgy nekünk, mint a felügyelő-bizottságnak a lefolyt 1911. üzletévre a felmentvényt megadni méltóztassanak.

Nagyváradon, 1912. január hó 6 án.

Az igazgatóság.

Tabéry Armin indítványára az elért szép eredményért úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak köszönetet szavaztak.

A választások során a felügyelő-bizottság tagjává választottak: Darvassy Lajos elnök, Altnóder Endre, Grosz Ignác, Saághy Sándor, Szilárdy Ernő, dr Váradi Odón.

A kilépő bíráló tanácsosok helyébe megválasztottak: Aszódy Mihály, Balogh Károly, Borgida Béla, Dobozy György, Fabriczius Dezső, Gáll László, Hőnig Ignác, Kriszta Sándor, Jeszenszky Károly, Lausch Károly, Mathé Lajos, Mihalik Ferenc, dr Orley György, Papp János, Silbermann József, Szmazsenka József, Szokoly Tamás, Szőke András és Zboray Gyula, Silbermann Andor.

A közgyűlés az elnök öltetésével fél hatkor ért véget.

A Belvárosi Takarékpénztár közgyűlése.

A Belvárosi Takarékpénztár is azon nagyváradai pénztézetek közé tartozik, amelyek szerény keretből nőttek ki magukat közzgaz-

dasági életünk jelentős tényezőjévé. Az intézet az elmúlt évben is igazolta, hogy vezetése jó kezekben van s az elért szép eredmény csak fokozza a részvényesek bizalmát az intézet jövője iránt.

A közgyűlésen jelen voltak:

Dr Agoston Péter, dr Ardelean Jusztin, dr Bárdos Imre, Balogh Károly, Bumbera István, Biró László, Csák Máté, Cseprega Miklós, dr Erdős Adolf, ifj. Erdős Albert, Grósz Sándor, Grünwald Jenő, Hirsch Eduárd, Hirsch Lajos, Hann Lajos, Hegedűs Nándor, Jerzsák István, Jenny Jenő, Kelen Béla, Kassay Kálmán, dr Kertész Ferenc, Katona József, Lukács Artur, Mathéser Sámuel, Marton Manó, Molnár Lajos Máté István, Mózes Imre, Márkelly János, Neumann Gábor, dr Olasz Béla, Oppenheim Mór, Osváth Lajos, Petry János, Papp János, Petry Gyula, Reményi Vilmos, Reich Antal, Reich Sándor, dr Rácz Miksa, dr Révész Jakab, Szűts Izsó, Spitzer Benjámín, Spitz József, dr Sarkady Sándor, Udvarhelyi Béla, ifj. Weisz József, Weisz Lajos, dr Váli Péter.

A közgyűlést pontban négy órakor emelkedett hangú beszéddel nyitotta meg Csák Máté igazgatósági elnök s a tárgysorozat egyes pontjainak előadására Grósz Sándor vezérigazgatót kérte fel.

Grósz Sándor vezérigazgató bemutatja az igazgatóság alábbi jelentését.

Tisztelt közgyűlés!

Amidőn az 1911. évi működésünkről van szerencsénk beszámolni, örömmel jelentjük, hogy dacára az év második felében országszerte beállott nehéz pénzügyi viszonyoknak, az évet jó eredménnyel zártuk le. Üzletkörünk minden ágazatában nagy emelkedés mutatkozik.

Az év folyamán alaptőkémet 500,000 koronáról 1.000,000 koronára emeltük fel és ez bezárólag december 31-ig a részvény kibocsátási felhívás értelmében be is folyt.

A Brassói Általános Takarékpénztárral előnyös feltételek mellett kötött megállapodásunkhoz képest üzletkörünket a jövőben kiterjesztjük az amortizációs kölcsön ügyletekre is, amelyivel a jövőben intenzívebben fogunk foglalkozni.

Ez évi tiszta nyereségünk — 4700 korona leírása után — 60248 korona 04 fillér, melynek felosztására nézve a következőkben van szerencsénk indítványunkat előterjeszteni: 1. Osztalékra részvényenként 55 százalék 27500 K. 2. Tartalékalapra 15800 K. 3. Igazgatóság jutalékára 6600 K. 4. Felügyelő-bizottság jutalékára 1800 K. 5. Vezérigazgató jutalékára 3000 K. 6. Tisztviselők jutalékára 2248 04 K. 7. Letár leírás 2100 K. 8. Jótékony célra 400 K. 9. Nyereség átvitel az 1912. évre 1000 K. Összesen 60248 04 K.

Kérjük a t. közgyűlést, hogy a felügyelő bizottság jelentésének meghallgatása után, az előterjesztett mérleget s a nyereség felosztására vonatkozó javaslatot jóváhagyni s a lefolyt évre úgy nekünk, mint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadni méltóztassék.

Végül kérjük, hogy az igazgatóságot három évi és a felügyelő-bizottságot egy évi időtartamra megválasszani s a napirendre kitűzött egyéb választásokat megejteni szíves kedjék.

Nagyvárad, 1911. december hó 31.

Az igazgatóság nevében: Grósz Sándor, vezérigazgató. Csák Máté, igazg. elnök.

Ezután a felügyelőbizottság jelentését olvasták fel.

Közgyűlés a jelentéseket egyhangulag tudomásul vette s úgy az igazgatóság, mint a felügyelő bizottság részére a felmentvényt megadja.

Az igazgatóság tagjaul három évi időtar-

tamra újra megválasztották: Csák Máté igazg. elnök, dr Agoston Péter, dr Bárdos Imre, Bleyer József, Grósz Sándor vezérigazgató, Hann Lajos, Kelen Béla, dr Olasz Béla, Reményi Vilmos, dr Váradi Odón.

A felügyelőbizottságot egy évi időtartamra a következőkből alakították meg: Sas Ede elnök, dr Erdős Adolf, dr Kassay Kálmán, dr Rácz Miksa, Szűts Izsó, Udvarhelyi Béla.

Az igazgató tanács tagjai lettek: Balogh János, Bumbera István, Balogh Károly, Cseprega Miklós, Daday József, Ifj. Erdős Albert, Fried Ferenc, Grünwald Jenő, dr Grósz Samu, Gulyás Flórián, Hirsch Eduárd, Havasy Zsigmond, Kiss Dávid, Kocsis Zoltán, Katona József, Molnár Lajos, Mózes Imre, Márkelly János, Madarász Gyula, Osvát Lajos, Papp János, Petry János, Petry Gyula, Reich Antal, Reich Sándor, Révész Jakab, Spitz József, Schreyer Zsigmond, Spitzer Benjámín, dr Sarkady Sándor, Schön Hermann, Schwarcz Jakab, dr Szeghalmy Sándor, dr Tóth Ferenc, ifj. Weisz József, Weisz Lajos, dr Váli Péter, Vitkó Vilmos, Vidosich Béla, Vajnovszky Károly.

A közgyűlés az elnök öltetésével véget ért.

A Beöthy Odón-utcai rablók az esküdtbíróóság előtt.

Elhangzott az ítélet.

A Beöthy Odón-utcai szennációs rablás ügyében tegnap folytatta a tárgyalást az esküdtbíróóság. A tanúk kihallgatások befejezést nyertek és a délelőtti tárgyaláson már megállapították a kérdéseket.

A kir. ügyész mind a négy vádlottal szemben a rablás elkövetésére vonatkozó kérdések feltételét kérte. Dr Thury, dr Böszörményi, dr Sor és dr Tóth védők, ezzel szemben azt vitatták, hogy a vádlottak nem rablást, hanem zsarolást követtek el, amennyiben fenyegetés mellett pénzt követeltek Grünstein Salamonéktól. Ezért a zsarolásra vonatkozó kérdések feltételét kérték.

A bíróság a kérdések megállapítása és megszövegezése végett visszavonult és hosszú tanácskozás után úgy határozott, hogy Mihailovszky Dezső, Bubuj Pál, Fekete János és Nagy Pál vádlottakra vonatkozólag a rablást és a zsarolást magában foglaló kérdéseket is felteszi.

Ezután következett a vádbeszéd előadása Stancsics Arpád dr kir. ügyész éles logikával kidolgozott nagy hatású vádbeszédében azt bizonyította, hogy a jelen bűncselekménynél rablás forog fenn és kérte az esküdteket, hogy a rablásra vonatkozó kérdésekre igennel feleljenek.

Délután a védőbeszédre került a sor. A védők egyértelműen azt bizonyították, hogy a vádlottak nem rablást, hanem csupán csak zsarolást követtek el, azáltal, hogy fenyegettek a sértetteket a náluk levő pénz kiadására. Nagyhatású beszédükben igyekeztek kimutatni, hogy a rablás bűncselekményének kriteriumai itt nem forognak fenn.

Dr Thury László az elsőrendű vádlott

Korcsolya cipők

női és bakfis lányok részére legnagyobb válasszékban kaphatók a

MOSKOVITS Bemertéri fióküzletében.
Szabott gyári egységáruk.
Telefon 687.

védője azt is bizonyította, hogy nem *Mihalovszky* volt az értelmi szerző. A negyedrendű vádlott védője vitatta, hogy védenca Nagy Pál legfeljebb, mint büntetéses szerepelt a bűncselekménynél.

A kir. ügyész replikája után *Korn Lajo* elnök rezuméjában a rablás és a zsarolás kritériumait magyarázta meg az esküdteknek. — Fél 7 óra volt, amikor az esküdtek visszavonultak a verdikt meghozatalára. Közel 1 órai tanácskozás után hozták meg az esküdtek a verdiktet, melylyel mind a négy vádlottat rablásban mondták ki bűnösnek. Az esküdtek verdiktje alapján a bíróság *Mihalovszky* Dezsőt 8 évi, *Fekete* Jánost 6 évi, *Bubuj* Pált 4 évi és *Nagy* Pált 2 évi fegyházra ítélte. A másodrendű vádlott védője semmisségi panaszt jelentett be.

FLEGMAN

új áruházat
megnyitotta,

melynek megtekintésére a
n. é. közönséget tisztelettel meghívja.

UJDONSÁGOK.

* **Ebéd a püspöknél.** Gróf *Széchenyi* Miklós v. b. t. t. megyés püspök tegnap este szűkebb körű ebédet adott, amelyre városunk előkelőségeinek, vezető férfainak egy részét hívta meg. A ebéden jelen voltak a megyés püspökön és az udvari papságon kívül: *Belezay* Antal székesegyházi karnagy, *Dietrich* Albert vezérőrnagy, *Des Echerolles-Kruspér* Sándor földbírtokos, *Fráter* Barna alispán, *dr Hoványi* Gyula jogakadémiai dékán, *dr Imrik* Gusztáv ügyvéd, *dr Lányi* József tinini püspök *Manasteriotti* Ferenc, *Mangra* Vazul gör. kel. püspöki helynök, *dr Mayer* László városi főorvos, *Miskolczy* Barna kir. közjegyző, *Molnár* Géza kuriai bírósági, *dr Mórincz* Ernő megyei főorvos, *Nagy Márton* főszolgabíró, *Obermayer* Ewald, *Somogyi* Géza főerdész, báró *Stummer* Károly huszárszázados, *Széchenyi* Jenő pápai praelatus, báró *Szentkereszty* Zsigmond táblaelnök, *dr Thury* László városi főügyész, *Várady* Ede csendőrezredes, *Vass* Bertalan tanterületi főigazgató, *dr Vucskics* Gyula tb. kanonok, esperes-plébános. A megyés püspök lekötözött szíveséggel látta vendégeit.

* **Az automobil tüzoltó létra beszerzése.** A belügyminiszter leiratot intézett Nagyvárad városához, amelyben a tüzoltó automobil todlétra beszerzését 41000 korona költséggel jóváhagyja. Az automobil tüzoltó fecskendő és szerkocsi beszerzésére vonatkozó határozatot, amelyet a törvényhatóság téves alapon hozott meg, s amely ellen felelősség lett beadva, a miniszter felülvizsgálat alá vette s majd értesíti a várost elhatározásáról. Ugy látszik alaposan utána a tarnaik nézni a dolognak a miniszteriumban.

* **A tiszteletbeli kanonokok kinevezése a hivatalos lapban.** A hivatalos lap tegnapi száma közli a királyi kéziratot a tiszteletbeli kanonoki kinevezésekről, melyekről már hírt adtunk. A mint a királyi kézirat a káptalanhoz megérkezik, ez fog határnapot tűzni az új tb. kanonokok beiktatására. A hivatalos lap közlése következőleg hangzik:

Vallás- és közoktatásügyi magyar miniszterem előterjesztésére *dr Vucskics* Gyula nagyvárad-ujvárosi esperes-plébánost, *dr Dunay* Alajos békésszentandrás plébánost, *Lopuszny* Gyula egyházmegyei irodaigazgatót, *Szirmay* László Árpád szarvasi esperes-plébánost és *Mayer* Antalt, a Szent Józsefről nevezett finevelő intézet alkormányzóját a nagyvárad-i székeskáptalan tiszteletbeli kanonokjaivá kinevezem.

Kelt Bécsben, 1911. évi december 13-án.

Ferencz József s. k.

Gróf *Zichy* János s. k.

* **Hosszapályi kérése Beöthy Lászlóhoz.** Hosszapályi község képviselőtestülete az alispán útján kérelmet intézett *Beöthy* László kereskedelmi miniszterhez. A hosszupályiak arra kéri a minisztert, hogy a debreceni—hosszapályi ut folytatását képező és a hosszupályi vasuti állomásnál végződő utnak még kiépítetlen részét államköltségen építsék ki. A község azzal indokolja kérését, hogy a magas pótlódó miatt nem tudja saját erejéből felépíteni az utat. Ennek dacára is nem kéri ajándékba az ut kiépítését a község, mert kötelező nyilatkozatot tesz, hogy hat év alatt egyenlő részletekben teljesen le fogja fizetni költségeit. A kérelmet pártolól fogják a miniszter elé terjeszteni.

* **Türhetetlen hideg.** A vármegyéből mindenünnen szigorú hideget jelentenek tudósítónk. Magyarországon a hideg tegnap délelőtt 26 fok volt. Ejjel a hideg oly nagy, hogy nemcsak a madarak pusztulnak, de az apró marhák is. Az élesdi járásból szintén nagy hideget jelentenek. Itt a nagy hideg a farkasokat küzi az erdőkből. A községek határában pár nap óta sűrűn látói farkasokat. Eddig még embert nem támadott meg a farkas, azonban éjjel nem mernek kimenni miattuk. Reggel a község utolsó házai mögött mindenütt farkas nyomok tanuskodnak róla, hogy az éjjel veszedelmes látogató környékezte a házakat.

* **Nem kell aszfalt-kocsint** Több oldalról indítványt tettek, hogy a Rádey-kertbe vezető utat egész szélességben aszfaltoztassa ki a város. A városi mérnöki hivatal ellenzi ezt, mert csak luxus volna s 74.400 koronába kerülne. Ez a város legszebb sétánya s a Pecemredre felett nyitott új utcák kiburkolása után a teherforgalom itt lesz lebonyolítva s a Rádey-kerti ut csak sétakocsizásra szolgál. Erre pedig legjobb a makadám, amint Budapesten a Stefánia-ut is burkolva van.

* **A biharkeresztési vörheny.** A biharkeresztési vörheny még mindig terjed. A főszolgabíró tegnap jelentette az alispánnak, hogy a legjobban inficiált református iskolát bezáratta.

* **2000 métermázsa fa a szegényeknek.** Tekintettel a borzalmasan hideg időre s a nagy nyomorra, mely százakat sújt a hideg által, Nagyvárad város tanácsa elhatározta, hogy 2000 métermázsa tűzifát osztat ki újabban a szegények között.

* **Ditz Mihály főesperes halála.** Lapunk tegnapi számában megemlékeztünk *Ditz* Mihály gör. kath. ruthén lelkész súlyos betegségéről. Fájdalom, szomorú híradásunk még napvilágot sem látott, a derék egyházi férfiú szervezetén győzött a betegség s még szerdán éjjel bekövetkezett *Ditz* Mihály halála. A gyász-hír széles körben kelt őszinte részvétet, mert a szerény agastyánt széles körben tisztelték és becsülték. Hazafias gondolkodása, puritán egyszerűsége, az igazi lelkipásztort jellemző jámbor élete és soha nem lankadó köteleességérzete szerezte meg úgy felebbvalóinak, mint híveinek szeretetét. Ez a megalkuvást nem ismerő köteleességérzet döntötte most sírjába. Pár héttel ezelőtt meghült. Karácsony éjszakáján, január 6-án a kellemetlen idő dacára, hozzátartozói nem bírták rávenni, hogy otthon maradjon. Az éjféli misét, másnap délelőtt és délután a karácsonyi istentiszteletet tartotta, bár már ekkor magas jáz gyötörte; négy-öt órát töltött súlyos betegen, az itéletidőben a Tisza Kálmán-téren levő kistemplomban. Ez azután ágyba döntötte, ahonnét fel sem kelt többé. 1878 óta volt a nagyvárad-i ruthén egyház lelkésze. Eletében sok csapás érte; elhunyt veje, felnőtt korban levő leánya, jogász fia s ezelőtt 14 évvel nejét is elvesztette. Született 1838-ban Szombatságon s 1869-ben szenteltetett áldozárrá, 1864—1878-ig Kistótfaluban, majd Oláhgyűrűsön mint administrator működött 1878-ban nevezetett ki a nagyvárad-olaszi ruthén egyház plébánosává; 1885-ben szentszéki ülnök, 1880-ban egyházmegyei számvevő, 1888-ban az egyházmegye házasságvédője, 1889-ben esperes, 1909-ben pedig tb. főesperessé nevezetett ki. Temetése ma, pénteken, január 19-én délután fél 3 órakor lesz a Ritoók-utcai plébánia épületből. A családi gyászjelentés a következő:

Alulírottak fájdalommal telt szívvel tudatják, hogy a saját, mint számos rokonok nevében, hogy főszentelendő *Ditz* Mihály tb. főesperes, szentszéki ülnök, nagyvárad-i gör. kath. ruth. lelkész, egyházmegyei számvevőszéki jegyző, stb. hosszas és keresztényi megadással túrt betegség folytán, életének 74. áldozásának 48. évében és a szentségek ájtatos felvétele után folyó évi január hó 17-én, este 9 órakor jobblétre szándékozott. A drága halott hült tetemei folyó hó 19-én d. u. fél 3 órakor fogtak a Ritoók Zsigmond-utca 7-ik számú halottas házból az olaszii sírkertbe örök nyugalomra helyezni. Nagyvárad, 1912. évi január hó 17-én. Az örök világosság fénykedjék neki! Öv. *Szabó* Jánosné szül. *Ditz* Jolán, *Ditz* Irén és férje *Popescu* Péter, *Ditz* Sándor és neje, *Szilágyi* Veturia az elhunytak gyermekei. *Szabó* Melánia és férje, *Tasiedan* István és gyermekei, *Szabó* Miklós, *Popescu* Miklós, *Popescu* Irén, *Ditz* Tibor, *Ditz* Mariska, *Ditz* Irma az elhunyt unokái, *Antal* Kornélia, özv. *Rubenescu* Lajosné és gyermekei, *Antal* Eufrozina férje *Sipos* István és családja, *Antal* Kornél és családja, *Antal* Miklós és családja, az elhunyt sógorai és sógorónői.

* **Fűtőpróba a Kereskedelmi Csarnokban.** A zenepártolók legutóbbi hangversenyén a hirtelen támadt szélvihar annyira kihűtötte a jól befűtött termet, hogy a közönség felsőkarátban volt kénytelen a művészeket meghallgatni. Ennek az okai a fűtőkészülékek hiányossága s különösen a rosszul záródó nagy ablakok voltak. A Csarnok azóta a hiányokat pótolta s tegnap délután 5 órakor a zenepártolók több tagja, *Szmazsenka* Ernő igazgató, *Grácz* Lajos tüzoltó főparancsnok és *Jermiás* szakasparancsnok jelenlétében fűtési próbát tartottak. Az ablakok be vannak falazva, a szelelők és kályhák megigazítva s a bizottság

megelégedéssel tapasztalta, hogy néhány órai fűtés után már jelentékeny volt a hőemelkedés, úgy, hogy a multkorhoz hasonló kellemetlenség ki van zárva. A közönség nyugodtan jöhet a legközelebbi hangversenyre, mert jól és egyenletesen fűtött terem fogja fogadni.

*** Vegyes bizottság a Körös-laktanya ügyében.** A temesvári hadtestparancsnokság értesítette Nagyvárad városát, hogy hozzájárul a város azon óhajához, hogy a Körös-laktanya ügye vegyes bizottság előtt tisztáztassék. Kéri a várost, hogy Biharvármegyével közösen tüzzenek a tárgyalásra határnapot s erről legalább 14 nappal előbb értesítsék, hogy képviselőjét kiküldhesse.

*** A csékei új házaspár mézeshete.** Két héttel ezelőtt tartotta meg esküvőjét Restye Demeter a falu egyik csinos leányával, akinek leánykorában nem egy legény kerülgette a háza táját. Tegnap délelőtt az új házaspár a magyarcsékei hetipiacra ment bevásárlás végett. A piacon miért, miért nem a fiatal pár alaposan összekülönbözött úgy anyyira, hogy a férj neki ment feleségének és alaposan kezdte ütlegelni. A családi perpatvarnak szemtanuja volt Illés János is, aki a leánynak kitartó udvarlója volt és akinek kezéről ütötte le őt Restye. Az elhagyott szerelmes védelmébe vette a kékthetes menyecskét és megfogta a dühöngő férj karját. Restyét ez még jobban haragra lobbantotta. A két ember vadállat módjára roantott egymásnak. Verekedés közben Restye kést rántott elő és azzal ellenfelét ötször egymásután hasba szarta. A legény vértől boritva eszméletlenül rogyott össze. A dühöngő férjet a csendőrök letartóztatták, az életveszélyesen megsebesült legényt pedig beszállították a belényesi kórházba.

*** Hat új ivlámpa felállítása.** Kórház-utca lakói a vasúti hid mellé ivlámpa felállítását kérték. A villamosmű igazgatója, a város fejlődésére való tekintetből, nem zárkózik el a kérelem teljesítése előtt, hanem 6 új ivlámpa felállítását javasolja és pedig: a kórház utcai vasúti hid mellett, Uri- és Borz-utca sarkán, Kálvária és Sztarovszky-utca találkozásánál levő térségen, a Baross-híd balpartján, Rákóczi uton a Bazar bérház közepe táján és a színház mögötti téren. A hat ivlámpa felállítása 3300 koronába kerül.

*** Leforrázott gyermek.** Borzalmas módon lelte halálát tegnap délelőtt egy hegyközségmisklósi gazda 5 éves kis fia. Király Lajos gazdálkodó felesége az udvaron volt elfoglalva s az öt éves József nevű fiát a konyhában hagyta. A kis fiu egy forró vízzel telt kád mellett játszott. A játékközben megcsuszott s fejével a kádbaesett. A szerencsétlen gyermeket nem lehetett megmenteni s pár órai kínos szenvedés után egész sebeibe belehalt.

Legujabb bál cipők
valódi orosz és amerikai
kalucsnik
legolcsóbban
REICHARD-áruháza
cégnél Rákóczi-ut kapathók.
Telefon szám 207.

Budapest legujabb és legmodernebb szállója Aczél Miksa által pazarul berendezett Excelsior szálló Rákóczi-ut 72 szám alatt. Minden szobában meleg és hideg víz, minden emeleten telefon, központi fűtés, lift. Szobák naponta 5 koronától feljebb kaphatók. Az árakba foglalatik az angol reggeli, ruhavásalás, beretválkozás és ásványvíz. A pályaudvarok és színházak közelében. Villamos közlekedés minden irányban.

x Itt a vadászat!! Ha élvezettel akar vadászni, úgy fegyverét és patron szükségletét szerezz be szakembertől, mert nem mindegy az, hogy csak puska vagy patron legyen, hanem fontos, hogy az jó és szakértő által legény készítve, ne hagyjuk magunkat félrevezetni hangzatos hirdetésektől, mert rendszeren később bánjuk csak meg, ha ilyeneknek felülünk. **Sauer-féle fegyverek** eredeti gyári árában árjegyzék szerint; továbbá a legelső rendű gyárosok fegyverei csak **LADÁNYI JÓZSEF** puskaművesnél kaphatók eredeti árában. M. kir. löporáruháza. Telefon 269. Nagyvárad Rákóczi-ut.

x Nagy cukorka nagyvásár Aszódinál **Kossuth-utca**. Szaloncukrok, figurák, csilárok, díszek, ezer és ezer-féle édességek karácsonyfára nagyban és kicsinyben kaphatók lesznek. Nagyvárad, Sas-palota. **Telefon 635.** és **Cukorka királynál** Kert-utca országos hírv. karácsonyi cukorka vásár egyedül csak Aszódinál.

x Szép imakönyvek, ifjúsági iratok, mesés könyvek, képeskönyvek, levélpapírok nagy választékban érkeztek **Benkő Arthur** könyv- és papírkereskedésének. Pally Lexikon teljes 18 kötetben olcsón Rákóczi-ut 54. szám. **TELEFON 870.**

ÓVÁS.

Óvakodjunk a selejtes
kézi munkáktól. Bóvíl
árut ne vegyen, mikor

ujat és szépet

nálam az ellismert olcsó
áron szerezhethet be.

TÁTRAY GUSZTÁV

Rákóczi-ut 4. sz. — Telefon 783.

Figyeljünk a czégre

Tisztelettel értesitem Nagyvárad város és Bihar megye nagyérdemű közönségét, hogy az **1792-ik évben alapított**

ékszer-, arany- és ezüstmű
üzletemet f. év január havában

teljesen **ujjonnan berendezve** s a legkényesebb igényeknek megfelelő áruval felszerelve **nyitom meg a Bémer-téren**

ujjonnan épülő özv. Kolosváry Sándorné házában. — Julányos árak, szolid kiszolgálás, óriási választék. — Kérve a nagyérdemű közönség nagybecsű partfogását. — Tisztelettel:

Kolosváry Sándor,

ékszerész, arany- és ezüstműves.

Ideiglenes helyiség Rákóczi-ut 5. Velszlovitz-ház, az Orsolya zárdá templomával szemben.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Péntek: Egy szegény ifju története.

Szombat: Artatlan Zuzsi.

Vasárnap délután: A kegyelmes ur; este:

A tavasz, operett.

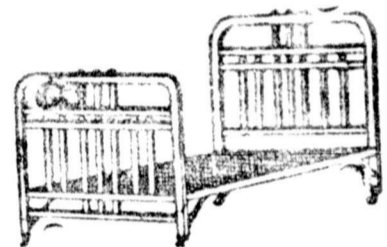
A tavasz reprise. Vasárnap este a **Tavasz**, Strauss kitűnő operettjét elevenítik fel a Szigligeti színházban. A darab új szereposztásban fog menni. A reprise iránt óriási érdeklődés mutatkozik már most is.

Egy szegény ifju története. Péntek este Ohnet-nek **Egy szegény ifju** története című színművét elevenítik fel a Szigligeti színházban. A nagykonceptiójú és kiváló művészi érzékkel megírt darab óriási sikerrel került színre csaknem a világ valamennyi színpadán. A főszerepeket Angyal Ilka, Etsy, Tóth, Turányi és Vank István adják.

A kegyelmes ur. Vasárnap délután Guthi Soma nagysikerű bohózata, **A kegyelmes ur** kerül színre. Igen érdekes a darab moziképe, mely a nagyváradi Uránia színház felvétele.

Felhívás a bérlőkhöz. A bérleti idény első része lejárván, a színház igazgatósága felkéri a t. bérőket, hogy a bérleti összeg második részét sürgősen befizetni sziveskedjenek.

Vas és rézbutor

gyári rakatari

Székrenyág 3 matracal 20 korona

Sodronybetét 10 korona

Rézkarniss 4 korona

Gyermekágy 24 koronától feljebb, kapható

Kohn Adolf

vaskereskedőnél Nagyvárad, Kossuth-utca
10 sz. Telefon 636.

MULATSÁG.

Farsangi naptár.

Január 20. A Gyermekbarát egyesület játékdélutánja a Vigadóban.

Február 1. A Tiszti kaszinó táncal egybekötött hangversenye.

Február 2. Az Evangélikus Nőegylet teaestélye.

Február 4. A Katholikus Legényegylet farsangi mulatsága a Kereskedelmi Csarnokban.

Február 17. A Tiszti kaszinó céllövő estélye.

TÁVIRATOK.

Az ügyvédjelöltek a miniszternél.

Budapest, jan. 18.

(Saj. tud.) Az ügyvédjelöltek 50 tagu küldöttsége ma d. e. dr Nagy Ferenc nyug. államtitkár vezetése mellett tisztelt Székely Ferenc miniszternél, akinek memorandumot adtak át. Székely kijelentette, hogy a kocka már el van vetve és ő semmit sem tehet az ügyvédek érdekében.

Sikkasztások az olasz háborúnál.

Nápoly, január 18.

A minap kiderült, hogy a marhaszállományok körül, amelyek innen indulnak a harctérre, nagy visszaélések történtek. A hadseregszállítók nagyobb mennyiség-

ért vették föl az összegeket, mint amennyit tényleg elküldtek Tripoliszba. A kellemetlen felfedezés után a hadügyi kormány szigorú vizsgálatot rendelt el az élelemszállítások körül s már eddig közel félmillió líra sikkasztásra jöttek rá. Az intendatura több hivatalnokát letartóztatták.

A török kamara feloszlata.

Konstantinápoly, jan. 18.

A szenátus 39 szavazattal 5 ellen szavazta meg a kamara feloszlását. Egy szenátor tartózkodott a szavazástól. A szenátus titkos ülésben, az összes miniszterek jelenlétében, a nagyvezér távollétében tárgyalta a kamara feloszlásának kérdésében kiküldött bizottság jelentését. Az ellenzék követelte a jelentés ki nyomtatását, mire az ülést 2 órára függesztették. Ezután megkezdődött a vita. Tíz szenátor jelentkezett szólásra.

A nunciusz betegsége.

Konstantinápoly, jan. 18.

(Saját tudósítónktól.) Bavona nunciusz állapotáról a következő jelentést adták ki: Az éj folyamán az eszméletlenség teljes lett. A nyugtalanság csökkent. A tüdőbeszűrődés előrehalad, a szivgyengeség fohozódik. Általános állapot igen komoly.

Összedült templom.

Génua, jan. 18.

(Saját tudósítónktól.) A Madonna della Guardia templom, melyet három év óta elzártak a közönség elől, tegnap összezdült. Az összeomlott templom romjai megrongáltak a szomszédban lévő Szent István templomot is, amelyben ötödfél évszázaddal ezelőtt Kolumbusz Kristófot megkeresztelték.

Szétépte a disznó.

Miskolc, jan. 18.

Elek János ózdi csordást, aki Bolyok község határában egy csordát őrzött, egy megvadult disznó megtámadta és nyakán megharapta, majd midőn Elek János eszméletlenül összeesett, darabokra marcangolta fejét és testét. Felismerhetetlen állapotban találtak rá.

NYILTTÉR.

BODOKI MATILDA

A legtisztább és legértékesebb lugos savanyúvíz. Pezsgővel vagy borral pompás ital.

Főraktár: IFJ. ULMANN IZIDOR és FIAI cégénél. Telefon 253.

és IFJ. POPPER JOZSEF cégénél. Telefon 120. Kapható minden nagyobb fűszerüzletben és vendéglőben.

NEUMANN TESTVÉREK

Üvegfestészeti és díszüvegezési műintézete.

Üvegcsiszoló és tükör árúgyár.

NAGYVÁRAD, RÁKÓCZI-UT 55. SZÁM.

A főtisztelendő papság szives figyelmébe ajánljuk műtermünket

templom ablakok díszüvegezések készítésére, művészies és egyszerűbb kivitelben ólom keretbe foglalva.

CZÉGÜNK TÖBSZÖRÖSEN KITUNTETVE.

Telefon 1164.

KÖZGAZDASÁG.

Részvénytársaságok közgyűlése.

Január 21. Nagyvárad Hitelbank közgyűlése d. e. 11 órakor.

Január 21. Nagyvárad Agrár takarékpénztár r. t. közgyűlése.

Január 24. Polgári takarékpénztár közgyűlése d. u. 4 órakor.

Január 27. Az Egyesült Biharmegyei Keresk. Bank és Központi Takarékpénztár r. t. közgyűlése délután 4 órakor.

Január 28. Leszámitoló és Jelzálogbank r. t. közgyűlése.

Január 28. Székelyhídi fürdő részvénytársaság közgyűlése d. e. 11 órakor.

Január 28. A Nagyvárad Takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor

Gabona üzlet.

Borgida Béla és Társa jelentése

Budapesten

A gabonatözsden tegnap készáruban változatlan volt az irányzat.

Határvidék szárlata:

Aprilisi buza (1912)	— — —	11-81
Májusi buza	— — —	11-39
Októberi buza	— — —	10-95
Aprilisi rozs	— — —	10-27
Októberi rozs	— — —	9-07
Aprilisi zab	— — —	9-79
Októberi zab	— — —	8-47
Májusi tengeri (1912)	— — —	8-70
Juliusi tengeri	— — —	8-70

Budapesti értéktözsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradai fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	857.50
Osztrák hitelrészvény	— —	634.50
Jelzálogbank	— —	494.50
Leszámitoló és pénzváltó	— —	577.—
Salgótarjáni kőszén	— —	694.—
Rimamurányi vasmű	— —	690.50
Közuti vasut	— —	803.75
Városi vasut	— —	420.—
Osztrák államvasut részvény	— —	729.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA

Meghívás.

A Nagyvárad Takarékpénztár 65-ik rendes közgyűlésére

mely 1912. évi január hó 28-án délelőtt 10 órakor fog az intézet saját üzlethelyiségében megtartatni.

Tárgyai:

1. Az igazgatóság jelentése az 1911. év üzleti eredményéről.

2. A felügyelő-bizottság jelentése az 1911. évi zárszámadások megvizsgálásáról és ezzel kapcsolatosan a mérleg megállapítása, valamint a nyereség felosztása iránti határozathozatal és a felmentvény megadása.

3. Az alapszabályok 40. §-a értelmében lelépő 6 váltóbíró megválasztása három évi időtartamra.

4. Az igazgatóság előterjesztése a nyugdíj-alap állásáról.

A mérleg eredeti példánya az üzlethelyiségben f. hó 19-től kezdődőleg a részvényesek által megtekinthető.

Nagyvárad, 1912. január 14.

Hlatky Endre
elnök.

Érvényes határozat hozatalára a közgyűlésen legalább 25 olyan részvényesnek kell jelen lenni, kik az alaptőkének legalább egy negyedrészt képviselik.

Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlést megelőzőleg a társaság pénztárába részvényét, melyet legalább egy hó előtt saját nevére íratott, szelvényeivel együtt letenni, hol azt őt illető szavazati mennyiségéről térítvényt kap.

A Biharmegyei Gazdák Áru- és Hitelintézete r. t. sertéshizláló telepén

kövér sertések

naponként reggel 6 órától, d. u. 6 óráig egyenként is a

napi árakon kaphatók.

Közgyűlési meghívó.

Az Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi bank és Központi Takarékpénztár részvénytársaság Nagyváradon, 1912. évi január hó 27-én d. u. 4 órakor tartja saját helyiségében

rendes évi közgyűlését,

melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés tárgyai:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1911. évi üzleti eredményéről; az 1911. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása és ennek kapcsán a felmentvény megadása.

2. A tiszta nyereség felosztására vonatkozó határozathozatal.

3. Jelentés a tisztai nyugdíj alapról.

4. A választmányból kilépő tagok helyének betöltése.

5. Esetleges indítványok.

Nagyvárad, 1912. január 17.

Az igazgatóság.

Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, valamint az évi mérleg az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető.

JEGYZET: A közgyűlésen az alapszabályok 12. §-a szerint csak oly részvényesekkel lehet jogokat gyakorolni, melyek az intézet pénztárában a közgyűlést megelőzőleg egy órával letétettek, vagy pedig ugyanezen időpontig valamely más pénzintézetnél letétben lévő részvényekről szóló letétjegy tételt le a pénztárnál.

A Nagyváradi Takarékpénztár zárszámadása az 1911-ik évről.

VAGYON	Mérleg-számla.		TEHER	
	Korona	fill.	Korona	fill.
Pénztári készlet, bankíró és postatakarék-pénztárnál	177409	96	Részvénytőke	4800000
Pénzügyintézeteknél elhelyezett tőke	660751	09	Tartalék alap*	434022
Váltó kölcsön	16569636	29	Jubileumi alap	10000
Jelzálog kölcsön	8147982	72	Értécsökkenési alap	10000
Törlesztéses jelzálog kölcsön	874855	32	Nyugdíj alap	240577
Adósok folyószámlája	3664025	10	Betétek könyvecskékre	14694602.25
Értékpapírok	3139036	96	» folyószámlára	683891.75
Társasági ház	260000	—	Hitelezők	2146994
Ingtatlanok	126971	62	Engedményezett jelzálog kölcsönök	2865197
Előleg kölcsön	29501	24	Visszszámítás	6986007
Árverési bánatpénz, óvás stb.	5622	15	Betét 10%-os kamat adó	31260
Felszerelés teljesen reirva	—	—	Egyéb tartozások	4434
Előre fizetett visszszámítási és törlesztéses kölcsönkamatt	42804	53	Előre felvett kamatok	236012
Átmeneti tételek	7978	12	Folyó évi nyereség	563573
	33706575	10		33706575

* Az idei hozzájárulással: K 480.000

TARTOZIK	Nyereség- és veszteség-számla.		KÖVETEL	
	Korona	fill.	Korona	fill.
Betét kamat	615839	45	Kamatok: Előleg, váltó, jelzálog, törlesztéses kölcsön és folyószámlai kölcsönök után	1875894
» 10% kamat adó	61583	95	Értékpapír kamat	153110
Különféle kamatok	445978	59	Jutalékok és egyéb jövedelmek	35153
Tiszti fizetések, üzleti és kezelési költségek	82331	79	Leirt követelésekből	5188
Adók és illetékek	57266	79	Ingtatlanok tiszta jövedelme	17886
Előre felvett kamatok	236012	15		
Átmeneti tételek	3246	29		
Leírások	21399	65		
Folyó évi nyereség	563573	87		
	2087232	53		2087232

Nagyvárad, 1911. december hó 31-én.

Hofbaur Pál s. k.
vezérigazgató.

Justh Károly s. k.
főkönyvelő.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G:

A F E L Ü G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G:

Hlatky Endre s. k.
elnök.

Böszörményi Géza s. k.

Dr. Gyöngyössi István s. k.

Fényes Manó s. k.

Frankó Endre s. k.

Dr. Hoványi Gyula s. k.

Dr. Medvigy Gábor s. k.

Dr. Hoványi Géza s. k.

Huzella Gyula s. k.

Lopussny Gyula s. k.

Papp János s. k.

Belépési felhívás.
A POLGÁRI TAKARÉK és SEGÉLY-SZÖVETKEZET,
Kossuth Lajos-utca 4. szám
1912 január 1-én megnyitotta
17-ik évtársulatát.

Az igazgatóság ez uton felhívja Nagyvárad város és Biharvármegye t. közönségét az új évtársulatba való belépésre. A belépés tetszésszerű száma törzsbetét jegyzésével történik, melyek mindegyike után hetenkint 1 korona fizetendő a szövetkezet pénztárába. Vidéki tagok a befizetéseket postai csekk útján is eszközölhetik. Az új évtársulat 3 évig tart, melynek eltelté után a tagok az általuk ekként megtakarított tőkét az elért haszoneredményben való arányos részesedés mellett megkapják.

A szövetkezet célja, hogy tagjainak a heti befizetésekből tőkét gyűjtsön és hogy tagjai hitelének, keresetének és gazdálkodásának előmozdítása céljából nekik olcsó és kényelmes kölcsönöket nyújtson.

Kölcsönök adatainak:

- a heti befizetések kilenczted része erejéig minden további biztosíték nélkül;
- ingatlanokra;
- elegendő biztosítékot nyújtó kézi zálogra;
- megfelelő kezesség mellett vá tóra, kötelezvényre. A szövetkezetbe való belépés alkalmával törzsbetétenkint 50 fillér beiratási díj fizetendő és egy heti részlet befizetése után már mindenki megkapja törzsbetét könyvecskéjét.

Az új évtársulatba belépők részére kölcsönök már most folyósíthatnak. A kölcsönökről kiállított kötelezvények bélyeg és illetékmentesek.

A belépni szándékozók felkértek, hogy a felvétel iránt üzlethelyiségünkben (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) mielőbb jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1911. december hó.

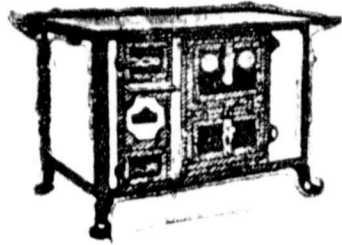
Tisztelettel

A Polgári Takarékszövetkezet igazgatósága.

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszmulakatos ipartelepéhez
NAGYVÁRAD, Pereces-utca 9. szám.

Szép, tartós és jól főző

takaréktűzhelyek

és lakatos tömegárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A Nagyszzebeni Általános Takarékpénztár

Előnyös amortizációs kölcsönöket nyújt és konvertál házakra, földekre és építkezési célokra, előzetes költség nélkül. Készséggel szolgál felvilágosítással:

Breitenstein Frigyes,
 Nagyvárad, Keskeny-utca 13. sz.
Telefon: 1054.

Bámulatba ejt mindenkit az „ILLATSZER KIRÁLY” árai!

Körözspart, Lévy-palota.

Figyeljen az árakra.

1 üveg Onol	74 kr.
1 » francia szávjiz	25 »
1 » szájszagtalantó	50 »
1 tubus dr Heyder fogcrém	50 »
1 » Thymol »	20 »
1 » Stomatin »	20 »
1 » tégely Odontin fogpaszta	55 »
1 drb Odontin betét	35 »
1 üveg Pixavon	95 »
1 üveg Bay Rum	35 »
1 » Vera Violette brillantin	80 »
1 » francia brillantin	15, 22, 35 »
1 » folyékony brillantin	50 »
1 » valódi dió olaj	15 »
1 » » » kivonat	75 »
1 drb bajuszkötő	15, 20 85 »

1 üveg Kerpel kézfinomító	88 kr.
1 tégely Margit crém	40 »
1 » Diana crém	45 »
1 drb Dianna szappan	65 »
1 dob Lechner puder	38 »
1 » amerikai porcellán puder	1 frt 20 »
1 üveg amerikai petrol	50 »
1 » Emke hajszesz hajhullás ellen	1 frt »
1 fekete champos	12 »
1 rud rozsa Glycerin szappan	20 »
8 drb francia ibolya szappan	50 »
1 » Kielhauser ibolya glycerin szappan	25 »
1 » » Speick szappan	25 »
1 » Windsor szappan	25 »
1 tubus kaloderma	25 »
1 » Beloderma kézfinomító	20 »
1 » vegtégely tejcrém	20 »

1 csomag eredeti Gillette kés	1 frt 85 kr
1 Gillette utánzatú borotva készlet	1 » 50 »
1 valódi serte hajkefe	70 »
1 dublé bajuszkéfe	20 »
1 valódi serte ruhakefe	45 »
1 körömkéfe	05 »
1 surolókefe óriási	20 »
1 surolókefe kisebb	10 »
12 drb Royal angol cipő crém	96 »
1 drb cipőcrém-kefe kenőkefével	70 »
1 » cipőfényesítő flanel	20 »
1 » Jurigatem Zománc	80 »
1 mtr vörös gumieső	60 »
Egynegyed Ko Brunz watta	85 »

805

Gummi ágylepedő 6 féle minőség igen olcsón, mindennemű betegápolási cikk legolcsóbban, minden más itt fel nem sorolt pipere és háztartási cikkek legnagyobb választékban, igen olcsón! Saját zsebének olcsósága, ha személyesen meg nem győződik az áráról.

Nincs vásárlási kényszer! Illatszerek kimérve a legmodernebb Odeurökből!

TARSOLY és RISZTO különlegességek vaskereskedésében
 Nagyvárad, Rákóczi-ut. Minden vasárnap kirakat kiállítás.